

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ

ΤΑ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΑ ΤΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ

Οί πρώτοι Εβελπίδες που φερόνταν... το σιδερόδρομο! «Μέσα τὸ χερί σου!». "Ένας Έλληνας εφευρέτης υποβρυχίου και τὰ πειράματά του. "Ο Νικ. Άλφραντής και τὸ αεροπλανοπλάνο του μηχανήματα. "Ο μαρκηζὸς τῆς Νεαπόλεως πὸν μαζεύει ὅλη τὴν Ἀθήνα στὸ Σχιστό. «Πέτα, λοιπόν, πέτα!...». "Ο νέος "Ιακωβὸς και τὸ πικανθηναϊκὸ πανηγύρι. "Η οικογενειακὴ τραγωδία ἐνὸς μενικμανῶς εφευρέτου στὸ Παγκράτι. "Εσφαξε τὴ γυναίκα του και τὰ παιδιὰ του και κτετόντησε! κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΟΥΣ ἄρτους τὸν Ἀθῆνῶν ἀργάγον ἡμερὰ ἢ χιλιάδες τὸν αὐτοαντόν. Ἡ ἀπόφασις βούθει ἀπὸ τ' ἀεροπλάνο. "Οἱες ἢ νέες εφευρέσεις γίνονται ἐπιτάσει καὶ ἄραβια δεκτὴ στὴ γῶμα μας, δὲν συνέβαιναν ὅμως τὸ ἴδιον στὰ παλαιότερα χρόνια τὸν σιτηρητικῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἔχον καὶ μεγαλειότητα ἐκταίρη στὴν ἄξια τῆς ζωῆς.

Ἡ ἱστορία τὸν εφευρέσεων καὶ τὸν εφευρέτων στὴν Ἑλλάδα εἶνε ἡ ἱστορία χωριτοῦνῃ, μὲ διάφορα νοστίμα ἀνεξόδοτα. "Όταν γὰρ πρώτη φορὰ ἐκινήθη ὁ σιδερόδρομος Ἀθῆνας-Πειραιῶς, οἱ ἐπιβάτες εἶχαν κορυφῆ ἀπὸ τὸσον τρόπου, ὥστε δὲν τοῦρασαν ὄντε τὸ κεφάλι τους νὰ βγάλουν ἔξω ἀπὸ τὸ παρόφθα. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Σχοιτὴ τὸν Ἑλλησπόνδον ἦταν στὸν Πειραιῶ. "Όταν λοιπὸν οἱ μαθητὰ τῆς ἀνθίωαν στὰς Ἀθήνας μὲ τὸ τραῖνο, ὁ ἕνας ἐπαθόδε τὸν ἄλλον νὰ βγάλῃ τὸ χερί του ἔξω ἀπὸ τὸ παρόφθα γὰ νὰ μὴν λάθῃ... ἀπάντη γρῆν ἀπὸ τὴν ὀσπὴ τοῦ ἀερίματος τοῦ ἀέρος!... «Μέσα τὸ χερί σου!», ἔφραζαν ὅλοι στὸν τοῦραρο μελλόντα ἀξιοσημαίωτο.

Μέτρη πρὸ βροτίας οἱ Ἀθῆναι σὴνῶσαν Σχοιτῆς γὰρ ἐπιστημονικὰ προβλήματα ἅπαντα, ὅσοι π. γ. τὸ πηδάλιο τοῦ ἀεροπλάνου καὶ ὁ τετραγωνισμὸς τοῦ κώλου. Τὸ πρῶτο ἐλῆθη αἰσίως. Τὸ δεύτερο δένει αἰσίως πολλοὺς ἀσπὴν και τοὺς φέρονε στὸ φρενοκομῆσι. Ἀλλὰ καὶ ἐκείνα ποῦ τοῦρα πρὶν ἐπιφανιστοῦσθῆσαν, πόσοι δὲν ἐξαιρέτουσαν στὴν ἰδία κατεύθυνσι; Περισσότερο αἱ ὄλες τῆς εφευρέσεως, τὸ ἀεροπλάνο καὶ τὸ ἱστοπλοῖο διαποκτετόθησαν στὴν Ἑλλάδα. Οἱ ἀπὸγονοὶ τοῦ Ἰακωβὸν δὲν ἐλημονοῦσαν, βέβαια, τὸ πλῆθὸς του, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔδιστασαν νὰ τὸν μιμηθῶν. Τελευταῖος σὲ χρονολογία καὶ σὲ ἔκτασις ἐπισημῶς ὁ σιμπαδῆστατος Ἀρνιῶτης, ὁ ἴδοστις τοῦ θεάτρου «Ὀλύμπιος καὶ μοναδικὸς σκιολογιστής». Σὲ ἐποχὴ ποῦ οἱ Ἐφροσάτω ἀεροπλοοὶα προνοῦσαν ἐπίνοο ἀπὸ τῆς Ἀλτεῖς, ὁ Ἀρνιῶτης ὄφρανον μαζαρίους μὲ τὸ ἀεροπλάνο του τὸ ἔδαρος τῆς Ἀττικῆς! Τὸ τροχοφόρο ἐκείνο ἄλλοτε τὸν κατορθώσεν ἐν τούτοις νὰ σκενητοῦσθῃ στὴν Ἀλυσία τὸν Πατριῶν ἀρετῆς χιλιάδες γαζῶν, οἱ ὁποῖο διασκεδάσαν, ἀκριβῶς γιὰτὸ δημοφιλῆς Λεωνίδα... δὲν μποροῦσε νὰ πετάξῃ, ἀλλὰ σερνόταν ζωμιωτάτα κατὰ γῆς!...

Παράλληλος ὅμως μὲ τοὺς εφευρέτες ἀεροπλοοικῶν μηχανῶν, ἐφευρότανον τότε και οἱ εφευρέτες τῆς ποδρωγίου. Στὰ 1879, ἕνας Κοινσταντινουπολιτῆς μηχανικός, Κ. Γρηγόρης ὀνόματι, κατέφαγε ὀλόκληρη περιουσία καὶ πέρασε ὅλη τὴν τῆ ζωῆ γιὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ πλεῖσθῃ κἀπο ἀπὸ τὴ θάλασσα. Ἀγνοῦντα ὀπόσοοο ὅτι εἶνε φράσις σὲ κἀποιο ἀποτέλεσμα, καὶ ἕνας μηχανικός σιγηραφῆς γράφει ὅτι ἡ προσάβητες τοῦ Γρηγόρη ἔχον ἀρετήρια τῆς μεταγενεστῆρας θαυμαστῆς εφευρέσεως τοῦ σημερινοῦ ἱστοπλοῖου, ποῦ δὲν σαστῆν, βέβαια, τὸν Ποσειδῶνα καὶ τῆς ἡλιάνων. "Ο σιγηραφῆς αὐτὸς μᾶς βεβαῖωνε ἐπίσης ὅτι τὸ «ὑποβρυχίου Γρουπῆρ κατορθώσεν νὰ πλεῖσθῃ ὑπὸ τὴν θάλασσαν τοῦ Πειραικοῦ ἡμιῶς μέτρα τινὰ, χωρὶς, ἐνοιεῖται, νὰ ἔχῃ εἰς τὸ κύτος του και τὸν εφευρέτην. Τοῦ Ἰωνῶ ἢ περιπέτεια δὲν παρῆεν ἀρετῆρη ἐπιστολοῦσθῆν εἰς τὸν πὸθησαντα νὰ κατανικήσῃ τὰς ἐναλίους βεθέτης.»

Στὰ 1919, ἕνας Γάλλος ποδηλάτης, ὀνόματι Γαβριὴλ Πουλέν, θέλησε νὰ πειραματοῦσθῃ μὲ ἕνα εἶδος ἀεροπλάνου χωρὶς ποτῆ, καὶ πράγματι κατορθώσεν νὰ ἠρωθῆ ἀπὸ τὸ ἔδαρος ἕνα μέτρο, καὶ νὰ πετάξῃ σὲ διάστημα δώδεκα μέτρων. "Ο Πουλέν αὐτὸς ἐπέβαινε ἐνὸς ποδηλάτου, ἐφωδιασμένον μὲ φτερά, ποῦ ἐξήρθε μὲ τὸν ἐπιβάτην τὸν 84 χιλιόγραμια. Τὸ γεγονός ἐξαοισθῆ τότε ὡς σημαντικὴ πρόδοσις τῆς ἀνερ ποτῆ ἀεροπλοοίας, ὅς συνδέοντο τὰς πτερυγίας τῆς μηχανῆς ποῦ τὴν μῆζον δύναντο τὸ ἀνθρώπῶν.

Καὶ ὅμως ἡ εφευρέσις τοῦ Πουλέν δὲν ἦταν τίποτε νέο γιὰ τὴ γῶμα μας. Ἡ μόνη διαφορά ἦταν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ εφευρέσις εἶχε περισσότερο ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ σχέσι μὲ τὰ μηχανικὰ φτερά τοῦ Ἰακωβ.

"Ο Ἑλληνας εφευρέτης τῆς ὀνομαστῆς Νικόλαος Ἀλφραντῆς, καὶ ἦταν λαϊκὸς ἀνθρώπος, μαρκηζὸς στὴ σινοῖα Νεαπόλεως.

Τὴν ἐποχὴ ποῦ ἀναφέρομαι, ἡ Νεαπολις ἦταν τὸ κέντρο καὶ ἐκείνη σὲ εὐχάσις, μὲ τὸ φωτισμὸ τῆς πόμοις καὶ τὰ σχετικὰ γλῆντια τῆς. Ἦταν ἕνα εἶδος Καρτιέ Λατέν καὶ Μονακότρη συγχρόνως τῆς καλῆς Ἀθῆνας. Ἀπὸ καὶ ἐλήγαε καὶ παραδοσῆς και καὶ εὐθύμια. Ἡ φάρα, ἡ κατὰδία, ἡ μασαράτα τῆς Ἀπορῆς, ἡ πολιτικὴ ζωηρότης, τὰ ἐρωτικὰ ἀναστάσια, τὰ χοροδιδασκαλεῖα, στὴ Νεαπολις ἔχον τὸ κέντρο τους. Ἀλλὰ καὶ στὴν ἰδία σινοῖα ἔστησαν οἱ τοῦτῆς μελέτης καὶ τῆς τέχνης. "Ο Γάβρις, ὁ Σαμάριος, ὁ Ἀποστόλων, ὁ λαϊκὸς ἀσπῆτης Στρομπαῖωδης, οἱ δημοσιογράφοι, οἱ ποιητὰ, οἱ Σωγράφοι, ὅλοι Νεαπολιτῆς.

Ἐκεῖ λοιπὸν εἶχε τὸ ἐξολογηθῆ τὸν καὶ ὁ ἀγαθὸς εφευρέτης τοῦ μηχανήματος ποῦ ἐφῶκοτε νὰ πετάξῃ. Ἐνα πρῶτο λοιπὸν, οἱ Ἀθηναῖοι ἐδιδάξαν στὴς ἐφημερίδες ὅτι ἕνας «ετρωφόρος σιμολῆτης» θὰ ἠρωθῆ στὸς ἀέθρος καὶ ὅτι ὅς τόποσ πειραματισποῦ εἶχε ὀρισθῆ ἡ ἀρχαία «Πέτρα τοῦ Ἀγγῆσιου», ὁ ποῦ τοῦ λαοῦ Σχιστοῦ ἐργόμενος...

Ἀπὸ καὶ σινοῖα τῆς Ἀθῆνας, ἀπὸ κέντρα καὶ ἀποκέντρα, ἀνδρος, γυναῖκες, παιδιὰ, καὶ ἡ ἀνοιστὴ Μορῖα ἀσπῆ ἐμαξέτηζαν ἐκεῖ. Ἡ ἔκτασις ποῦ εἶνε κἀπο ἀπὸ τὸ Σχιστό παρουσίαζε τὴν ὄρη τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τὸν ἄμω, στὴν ἐποχὴ τοῦ Περικλέους ἢ τοῦ Κλέωνος...

Τέλος, στὴν κορυφῆ τοῦ Σχιστοῦ ἐφανεροθῆ ὁ εφευρέτης Ἀλφραντῆς μὲ τοὺς βοηθούς του, τοῖα χοροδύνια μαστοροῦτοῦκα... Ἀλλοιμῶς ἐπρωλοῦσθῆς, ἔητοχραγῆς κ.τ.λ. Τὰ ἔξια τοῦ μηχανήματος, ποῦ ἠρωθῆτο ἐπάνω στὸ βράχο διασπαρῶμενα, γιὰ νὰ ἐξαιολοῦσθῶν σὲ φτεροῦδες ἀεροπλάνου, μετέβαιλαν τὴ σιμηγοργία σὲ Γολγοθὰ, μὲ τὰ πλῆθῃ τὸν ἀπίστον ποῦ ἐφῶναζαν ἀπὸ κἀπο καὶ γῶμο ἀπὸ τὸ ἀνεμῶμενο μαρτυρίο...

Ἡ προετοιμασία ἐκράτησε ὀλόκληρη ὄρα. "Ο Ἀλφραντῆς εἶχε καλῆρι μὲ χοντρὸ καροδάπανο διάφρα ἔξια καὶ σῆματα, σὲ σχῆμα δύο μεγάλων φτερῶν, ποῦ θυμῆαν τῆς φτεροῦδες τοῦ Σατανᾶ, στὴς παλῆς λιθογραφῆς.

"Ο εφευρέτης ἔδεσε τὸς δύο ἀντὲς τρωτόσες φτεροῦδες στὸς ὀμους του, εἶχε τὰ χεῖρα τενητωμένα σὰν ἔστωφωμένους, καὶ ἄλλα σχοινὰ περιδέσαν τὰ πόδια του στερεὰ ἐπάνω στὴς φτεροῦδες. Καὶ τὸ πλῆθος, ποῦ εἶχε ἀρχίσει νὰ γάνῃ τὴν ἰσπονην του, τὸ ἀπατηκὸ καὶ μισοῦστομο αὐτὸ τέρας, ἐφῶναζῆς τῶρα ἀπὸ κἀπο:

—"ὦ! "ὦ! "ὦ!... Πέτα λοιπόν! "ὦ! "ὦ! "ὦ!... Ἐμῆρος!... Πέτα! Πέτα!

Καὶ σφρωγίματα ἐσῆζαν τὸν ἀέρα...

"Ο εφευρέτης ἔκανε διάφορες χερσινομῆς στὰ πλῆθῃ, προσπαθῶντας νὰ δεῖξῃ ὅτι κἀποιο ἐλάττωμα εἶχαν ἡ φτεροῦδες του. Φανότανε ὅτι καὶ αὐτὸς εἶχε χάσει τὴν ἰσπονην του. Ἐνενηνομένους, τέλος, ἀπὸ τὰ σφρωγίματα τοῦ κόμου, ἔεσπασε σὲ βροσιῶς καὶ βλαστήμια:

—Τὲ φωνάζετε, ὄ; Τὲ σφρωῖτε; Σάμωες πληρώσατε σιτηρίο; Τζάμια κανέτε γὰρ, ὄ σεις!...

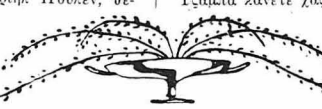
—Πέτα! Πέτα! Πέτα!... οὐρῶσα τὸ πλῆθος... Μὴ φοβῶσαι!... Πέτα!...

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ ἀπλοικός Ἀθηναῖος μαρκηζὸς δὲν εἶχε ποτῆ πειραματοῦσθῆ, οὔτε κἀν ἀπὸ τὸ ἔ-

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΑΜΑΤΕΧΝΑΙ

"Ο διάσημος Ἀγγλος γλύπτης καὶ ζωγράφου Φλάμαν. (Έργον τοῦ Μισσελερ)

ψος καρέκλας. Βλέποντας λοιπόν από την κορυφή της «Πέτρας του Άγγελο» του χάος που έλασε κάτω, και άναμειβόμενος τη σημασία που είχαν για το ταλαιώτερο σαρκίο του η διάφορες πέτρες, έπάνω στις οποίες θα πήγαινε να χτυπηθεί, ο αίσιοχρόδιος έφευρέτης ζητούσε τρόπον να ξεφύγει. Αλλά το φρόνιμο; Το περίφημο Έλληνικό φιλότιμο που έφραγε τον Κυβερνήτη και τόσους άλλους; ...

—Μη φωνάζετε, ρε!... Σιγά-σιγά!... φώναζε ο Άλκυραντής.
—Πέτα! Πέτα! Πέτα!... Μη φοβάσαι!... Έδώ είμαστε μεϊς!... Πέτα!... αποκρίνονταν το πλήθος.

Έξαφνα, η δεξιά φτερούγα φάνηκε σάν να κινώταν. Θά έλεγε κανείς ότι ο έφευρέτης προσπαθούσε να κάνει με το δεμένο χέρι το σταυρό του... Ακολούθησε σιωπή λίγων δευτερολέπτων. Κ' έξαφνα, ο φτερωτός άνθρωπος έπήδησε έξω από το ύψος έκεινο... Γιά μιá στιγμή έμεινε μετέωρος. Ή φτερούγες έκουνιόνταν, αλλά δέν μπόρεσαν ν' άντισταθούν γιά πολύ στο βάρος του Άλκυραντή, και ο νέος Έκαρος έπεσε, τέλος, στα κεφάλια των θεατών που ήταν κοντήτερα στο βράχο, ενώ κύμα άμυγδαλίνου έσπαρχνε το άλλο πλήθος πρὸς τὰ πόσω...

Βιτώνως κανείς δέν έπαθε τίποτε. Ούτε ο Νικόλας Άλκυραντής, ούτε κανένας που δέχτηκεν κατακέφαλα το βάρος του!... Το καρδιότανο, με το όποιον ήταν ντυμένος ή δυο φτερούγες, πατόρωσε να κάνει λιγώτερο τραγική την άποτυχία. Μολαταύτα ο νέος Έκαρος—δπως όλοι οι έφευρέτες— έτέμενε ότι ή έφευρέσις του είχε πετύχει, και ζητούσε... δίπλωμα εύφρασεχτίας!...

Καμιά φορά όμως τὰ πράγματα τελειώνουν θλιβερά. Πολλά από τους άναγνώστες μας θά θυμόνται, βέβαια, το δυστυχισμένο εκείνο Καραμανλίω, ο όποιος, χωρίς να εινε έξ άγαγέλιματος άερότοπος, έπεξεργησε με το ίδιο-τύπο άεροπλάνο του να πετάξει από τὰς Άθήνας στὰς Πάτρως. Το άποτέλεσμα ήταν να πέση και να πνιγή στον Κορινθιακό Κόλπο. Έτσι χάθηκε άδικα ένας νέος πλούσιος, φημιάς και μορφωμένος. Το άγαλιά του—σύμβολο στυλιεγμια— σπάζει το Νεκροταφείο Άθηνών, στην είσοδό του.

Ή μαγία της έφευρέσεως έδημιούργησε πρὸ τριετίας στὰς Άθήνας και μιá τρομερή οικογενειακή τραγωδία. Ένας άπόλυτος άνθρωπος, κάποιος Παγκρατίου, έδούθηκε ν' άνακαλύψη το... αείνιμο! Άν ήξερε στοιχειώδη μηχανική, δέν θά καταπιάνονταν σ' προβλήματα άδύνατα, άφού ή τριβή δέν έπιτρέπει τή δημιουργία μηχανήματος άερανήτου... Έξώδευσε λοιπόν όλα τὰ χρώματά του, έ-χρηστά το σπτάκι του, έκανε δυστυχισμένη την οικογένειά του και κατάντησε φημισός και τέλος νευροσθενής... Καί μιá νυχτα, έρμαιον άτελεισίος, ο μονομηνής Άθηναίος έσφαξε τή γυναίκα του, τὸ πέντε παιδιά του και τέλος αυτοκτόνησε!

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΚΑΗΣΙΣ

ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΤΟΥ

Σέ κάποιο Άγγλικό περιοδικό δημοσιεύεται ή κατοικέρω περιεργωτική έκκλησις ενός... άλόγου πρὸς τόν κυριό του:

—Νά με τρέφεις, νά με ποτιζής και νά με περιποιείσαι. Όταν τελειώνει ή καθημερινή μου έργασία, νά φροντίσης νάχω σταύλο καθαρό και στρόμια μαλακά.

—Νά μου μιλάς πὸ συχνά. Δέν ξέρεις πόση μεγαλειότητα σημασία έχει γιά μένα ή φωνή σου από το χαλιναρί. Νά με χαιδεΐσης ταχτικά, γιατί τότε θά σέ ύπηρετώ με μεγαλειότερη εύχαριστή και θά μάθω νά σ' αγαπῶ.

—Νά μη με χτυπάς ποτέ και νά μη με μαστιγώνης όσάκις δέν καταλαβαίνω τί θέλεις από μένα, αλλά νά προσπαθής νά με κάνης ο ίδιος νά καταλάβω. Έπίσης δέν πρέπει καταγής, νά μη με δέρονης, αλλά νά κιντάξης άν εινε γερά όλα τὰ μέλη μου και ίδιως τὰ πόδια μου.

—Όταν δέν πηγαινω γρήγορα, νά ξεεστάξης τὰ δόντια μου. Θά έχω, φαίνεται, κανένα χαλασμένο και δέν φρατάξαια πόσο πονά.

—Νά μη κρατῆς τὸ κεφάλι μου σ' άσπιδάλληλη στάσι και νά με προσφυλάξης άπ' τίς μύγες, κουφειόντας καλά τὸ τριχώμαί μου και πλύνοντάς με ταχτικά.

—Όταν, τέλος, κἀμέ μου, χάσω τὰ νεύατα μου και τή δύναμή μου, νά μη με έγκαταλείψης και νά μη με πουλήσης σέ κανέναν σκληρόν άνθρωπο πού νά με κακομεταχειρίζεται και νά με βασανίζει ως τὸ θάνατό μου.

—Καί όμα φροντίξης, γιατί, γιά τήν ύγεια μου και γιά τή ζωή μου, νά είσαι βέβαιος ότι ο Θεός θά σέ άνταμείψη και στην παρούσα και στην μέλλουσα ζωή. Άμήν.»

Έννοείται, πὸς τήν έκκλησι αυτή, δέν τήν έχει συντάξει κανένα άλογο. Τήν συντάξε, άλπού-στατα, κάποιος Σώλλογος ζσοφίλων.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

(Του ΑΕΡΜΟΝΤΩΦ—Μεταφρ. Θ. Βελλανίτη)

Ξανθό βασιλόπουλο καβαλλά τ' άλογο του και περνά το ποτάμι το πλατύ μοναχό του. Αλλά μες άπ' το ρέμμα π' άφρισμένο κούρει μιá νεράδα ξανθή τρυφερά του μιλάει.

«Έλα κάτω μαζί μου, ξανθὲ καβαλλάρα, ή ζωή σέ προσμένει σέ χωρό μαξιλάρι, σέ προσμένουν άγκάλιες, σέ προσμένουν φιλιά, έλα κι' έμα ή κόρη του τρανού βασιλιά...»

Κι' από μες άπ' το κύμα σάν φεγγάρι προβάλλει τὸ ξανθὸ τῆς ώραίας νεράδας κεφάλι, και σάν νέφος χρυσὸ τὰ ξανθὰ τῆς μαλλιά άνεμίζουν σιγά στη λεική τραχηλιά.

Τὰ γαλάζια τῆς μάτια ή άγάτη τὰ καιεί και σὸ νεύ που τήν βλέπει τέτοια λόγια τῆς λέει: —«Έχω κάτου παλάτια με χρυσὸ στολισμένα, με κοχύλια κρεβάτια, κἀριθέ μου, για σένα.

«Χίλιες νύρες θά έχης σιντροφιμά πειά δική σου, κι' άτελειωτο θάναυ παραμύθ' ή ζωή σου, κι' ή θερμιά μου άγάτη με καιρό θά σέ κάνει βασιλιά σὸ άπέραντο τοῦτο ποτάμι.»

Σάν τραγοδι ήλιωκό, σάν φωνή μαγεμένη ή φωνή τῆς νεράδας ως τ' αυτιά του πηγαινει. Ή καρδιά του χτυπά και φωνάζει:—«Νεράδα, τέτοια κάλλη ποτέ μου στη γῆ δέν ξανάδα!»

Στηνονάζει τὸ άτι και μπροστά τῆς πετιέται, αλλά δὸσο σιμώνει τόσο έκεινη τραδιέται. Σάν τυρολό έαλουθιέ, ποί πηγαινει δέν ξέρει, πἀει όπου τὸ γνέφει τὸ κρινόλιζο χέρι.

Άγιοιμένα κυλά το ποτάμι νερά, αλλά' αυτός άλουθει τήν ώραία κυρά. Κάτωι δινάμι ξένη στη σπηλιά τῆς τὸν σέρνει, και τὸ κύμα περνά κι' άπ' τὸ άτι τὸν παίρνει.

Μ' άνοιμένη πέται στη νεράδα άγκάλι, για νά σφίξει στὰ στήθη τὸ ξανθὸ τῆς κεφάλι. Τήν κραταίε θεριά, μιá τὸ κύμα ταράζει και τὸς δυὸ τους μαζί άγκάλια τὸς σπατάζει...

Η ΤΟΥΡΚΟΜΑΝΑ ΚΟΡΗ

ΚΟΡΗ

Έρημαξα τὸ σπίτι μου τὸ πατριό για σένα χρυσάρι έπληκα κι' έτρεξα σὸ πλάγι σου νά ζήσω. Πλήν γυρσια σάν έβειγα τὰ μάτια δαρμωμένα και τῶειδ' άνώμα μιá φορά για πάντα πὸν τ' άρήσω... Στη σέλλ' άνέβα κι' άστραπή... Έμπρός, γλιεέ μου Μπέη!

ΜΠΕΗΣ

Θέ νά τὸ μάθῃ ή μάνα μου σάν φύγω και θά κλαίη, θά στείλῃ ο πατέρας μου κάτληδες νά μάς φτάσουν, ότου κι' άν θά βοικωόμαστε, σέ κάμπους και σέ δση, Νά φύγω με ποί ξαναλές, τὸν Τουρκομάνον κὸρη...

ΚΟΡΗ

Ή μάνα κι' ο πατέρας σου άς μάθουν τή φυγή μου, άς στείλῃ κάτληδες, ούτε καν τὸσο σέφεται' ή καρδιά μου. Χίλιοι κι' άνώμα πὸ πολλοί άν εινε ο έχθροί μου, θά τὸς νικήσω, Μπέη μου, με μόνο μιá ματιά μου.

ΜΠΕΗΣ

Δέν έχει σέλλα τ' άτι μου κι' πέταλα, δέν έχει κρηθάρι ούτε μάς νιχτιάς κι' άδύνατα θά τρέξη. Φύγε, νά έρθῃ δέν μπορώ στην ξενιτιά μαζί σου, τὸν Τουρκομάνον γισμεμί, ούρι του Παραδεισίου!

ΚΟΡΗ

Πέταλα τὰ βροαχόλια μου, θά γίνουινε για κέينو, και τὰ μαργαριτάρια μου κρηθάρι θά τὸυ δίνω. Έμπρός, καβάλλα, Μπέη μου, στην άγκάλια μου έλα!

ΜΠΕΗΣ

Τῶν Τουρκομάνον καύχημα, γλιεκιές αύγής άστέρι! Φύγε, νά έρθῃ δέν μπορώ...

ΚΟΡΗ

«Έλα με' έμέ, πασά μου και σούχω για προσκέφαλο τὸ παχουλό μου χέρι και σκεπασμα δίλοχρωο λιμένα τὰ μαλλιά μου. Στη σέλλα πάνω γρήγορα κι' έμπρός, ξανθὸ μου άγόρι!

ΜΠΕΗΣ

Στὸ είπα, δέν μπορώ νάθῶ, τῶν Τουρκομάνον κὸρη! Ώργουσα με τὰ βόδια μου τῆ γῆ κι' έχω σπαρμένα.

ΚΟΡΗ

Λόκοι νά φάν τὰ βόδια σου, κοράκια τή σπορά σου και ή γυναίκα σου ντροπή νά κάνει τ' όνομά σου. Πηγαινω στη μανοβιά μου, σὸ σπτι μου ξοστάω, δέν θέλω νά σέ ξαναδώ και πειά νά σου μιλήσω... (Τραγοδι Τουρκικό — Μεταφρ. ΑΚ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ)

